

Volná ražba zlata a ražba stříbra.

Zlatomárečného demokratického čas. "Abendblatt" ze dne 10. srpna.

Zlato jest raženo americkou vládou každému zaarma, kdo je do mineovny došl, stříbro však pouze na účet vlády a pouze tolik, kolik je zapotřebí.

To jest volná ražba zlata a ražba stříbra. Volnou ražbu stříbra dle vzoru volné ražby zlata obtěží též poplatník a s ním spojení demokrati. Co lze proti tomu namítnuti?

Jednoduše, že volná ražba zlata na své vlastní ceně pozůstává, kdežto volná ražba stříbra na ceně stříbra udělené, kterážto cena není vázána běžnou, ale toho tedy cenou nepravou a jest to darebáctví, které se může díti pouze tomu, kdo si je dá libiti.

Zlato a stříbro jsou obchodními předměty. Jedna unce jemného zlata má cenu \$20.67. Dám-li unci zlata raziti, má vždy tutéž cenu \$20.67 zde, jakož i v cizích zemích, nic více, nic méně. Ražebná známka jest pouze dovědčentím hodnoty zlata a v obyčejném obchodním styku každý onen penz ve své plné ceně přijme. Zašlu-li však penz ten do cizí země, jest hopen na váhu, neb cizozemsko uznává ražebnou známku pouze za záruku pravé ryzosti zlata, nikoliv však jeho pravou váhu. Neb cizozemský bankéř řekne: Ryzí jest ten penz, zdali pak má též plnou váhu? Není onen penz ořten, aneb neuzmul od něho někdo něco? On tedy jednoduše penz hodí na váhu a dle váhy vypočítá cenu, neb cena jest nezměnitelná: \$20.67 unce jak v Evropě, tak i v Americi, jak v Afri, tak v Afice a vůbec všude. Větší zásyly zlata se následkem toho nečítají, nýbrž se váží a obnos dle váhy se vypočte, zrovna jako za každé jiné zboží; razítka vládní jest pak pouze zárukou ryzosti zlata a odpadají veškeré obavy ohledně ní.

Zrovna tak se zachází se stříbrem. Americký stříbrný dolar obnáší devět desetin stříbra, stříbro má cenu 65 centů unce. Stříbro, když se hodí na váhu jako jiné zboží, čítá se tedy 65 centů za unci. V dolaru je 371.25 gránů ryzého stříbra, unce čítána na 480 gránů má tedy cenu 50.26 ct dolar tedy má v cizině cenu 50 centů nejvýše.

Z toho jest zřejmo, že stříbro jak zlato se běže dle vlastní ceny a ne dle ceny na něm ražené, která při zlatě pouze k vůli rozeznání slouží, avšak ne k vůli určení určité ceny. Cenu nemůže žádná vláda přiložiti, ana by žádná jiná vláda, žádný jiný lid ji neuznal. Vláda neřekne u zlatého desátdolaru: toto má býti deset dolarů, nýbrž řekne: toto jest deset dolarů; totíž jinými slovy: v tom penzi jest za deset dolarů zlata. Vážto, a má-li plnou váhu, přijmi to za to, čím se to udává býti.

Při stříbrném dolaru však vláda praví: Toto má býti dolar. Američan přijímá onen dolar, poněvadž musí a poněvadž když něco platit má, jeho vězitel je zároveň přijímouti musí; cizozemec však řekne: Jen pomalu, příteli, tvůj dolar jest stříbrný penz, který co stříbro pouze polovičku platí, než zač se vydává; tolik ti za něj dám a když ti to není vhod, podrž si svůj dolar a já své zboží, aneb mi dáš dva dolary a pak můžeš mé zboží míti. A Američan pak řekne: Ty máš pravdu, neb já bych tvé stříbro též pouze dle jeho kupní ceny přijal.

Zde jest na bředni, když při účtování s cizozemcem my máme dobřati penzce, tedy musí onen rozdíl býti vyplacen ve zlatě a když ve stříbre, tedy dle kupní ceny, a máme-li my dopláceti, musíme též účet ve zlatě vyrovnati. Když my nyní stříbro dle určené ceny zde přijímati

musíme a pouze za polovinu ceny za ně obdržíme, tedy bychom zlato pro nepředvídané případy složili a zlato by pak s oběma zmizelo. Když ale zlato platiti chceme, pak budeme je musit koupit, 1 dolar za 2 stříbrné dolary a když my také za naše zboží neb mzdu 2 dolary za 1 obdržíme, tedy jsme ořizeni. A obdržíme-li dva dolary, tedy jsme zase teprve tam, kde jsme byli a ani o krok dále. Tedy k čemu to namáhání, příteli, k čemu to nebezpečí pro dobro majitelů stříbrných došů po celou dobu, nelli by ceny se vyrovnaly, totiž než by zboží a práce na cenu zlata vystoupila, k čemu potřebi, které pouze polovinu ceny mají, než za jakou se vydávají, dát se tlouci přes ucho.

Kouzelník Bryan.

Čary—mury—fuky! Pojďte lidi k mému krámu a ukážu vám, kterak udržím stříbrný dolar v rovnováze a sám a sám stříbro celého světa povznesu k ceně \$1.29 za unci. Máte bubnuj!

Stolice Slovanckých jazyků.

Denní "Iowa City Republican" ze dne 23. září přinesl následující zajímavý článek:

"V nynější době přátelé university stále se těší jejímu rychlému a rozsáhlému rozkvětu a rozvoji. Odbor za odborem přibývá, stolice za stolicí se zřizuje a dnes státní universita iowaská ve svém rozsahu a co do svého personálu nestojí za žádnou z kteréhokoli sesterakého státu. Požadavkům po lepší výpravě bylo částečně vyhověno a v příštím šestiletí beze vši pochybnosti dočkáme se velkého pokroku ve stavbách a prostředech učebních všeho druhu. Avšak podstatný rozkvět útstavu bude jako dosud dlužno hledati v rozšiřování jeho učby, v doplňování jeho knihoven a v rozmnožování kde jaké příležitosti pro rozumném vzdělání.

"Mezi možnostmi, jež budoucnost v tom o směru přinese, jest stolice slovanckých jazyků a literatur. Jak našim čtenářům jest povědomo, slovanština je řeč hlavních národů východní Evropy, Ruska, Bulharska, Černé Hory, Polska, Čech. Národové titu nabývají stále víc a více síly k utváření osudů světa. Jsou plně budoucnosti. Osud Turecka vyčkává dnes hlasu Ruska. Nejenom to, ale přelahašci slovanckých národů stále čteněji přicházejí do Spojených Států i musí býti o ně v širším rozsahu postaráno v zájmu našeho národa. Více než to: slovancká literatura zajisté vyžaduje pro sebe pozornosti každého, kdo rád si osv. jf to nejlepší, co bylo vymyšleno a napsáno ve světě. Česká literatura je slavná. Po všecha století nešťastí a útiškách duch český nikdy nezahynul, dnes pak činně těší se znovuzrození, a Rusko začíná se ozývati hlasy spisovatelů, jako jsou Toletoj a Turgenév.

"Proč bychom neměli míti stolici slovanckých jazyků při universitě

owaké? Proč by nemohla i wa učiniti v této věci začátek? Není pochybnosti, že mezi Slovaný samými jsou zle tať, kteří by byli hotovi nadati potřebnými prostředky stolici takovou neodvisle od popudu státního, kdyby jen bylo učiněno vysvání a poskytnuta příležitost.

Zdá se nám, že se naskytuje příležitost pro Iowa i pro český národ a jiné slovancké národy v této zemi, a nemáme nejmenší pochybnosti, že jakémukoli hnutí se strany dotýkajících občanů pro rozhled po cizích díla universitního přišel by stát a největší ochotou vstříc.

To tedy pře Iowa citaký republikánský denník a gličský, vystihnuv dobře účelost věci, kterou první vzal na přetřes svého času Národní Výbor, jež ředovává její učení jedním ze svých hlavních účelů.

Přisavný hlas anglického denníku tím více nás těší, ješto je skutečně vzácným souladným tónem v té neharmonii, jakou hudou angloamerické časopisy o všem a proti všemu, co pochází z kruhů českých a slovanckých vůbec.

Není pochybnosti, že zřízení stolice slovanckých jazyků při všech universitách amerických bylo by věcí jen spravedlivou a s účelem vysokých učilišť úplně shodnou. Nepotřebujeme vykládati, proč. Německé jeremiády a koketerie západní Evropy se slovanckým západem mluví o tom slovy až příliš výmluvnými.

Krajané měli by tento článek, který zajisté zasluhuje pozornosti největší, važi v náležitou úvahu a zejména veškerá žurnalistika českoamerická měla by upřímnými, náležitými slovy pojednati o tomto v lčeném předmětu pro novinářské péro. Víme předobře, že v dnešních dobách těžko je hledat mecenáše, ale nemyslíme, že by se nenašli krajané, kteří dovedou pochopit důležitost kroku, jakým by bylo zřízení universitní stolice slovanckých jazyků a literatur. Kdyby hlas takový vyšel z kruhů našich, třeba by zůstal úplně nepovšimnut, ale když sámu anglický denník v universitním městě redakčním článkem dává srozumitelný pokyn, mělo by se mu s naší strany přijti vstříc s podporou mravní a věcí, o nichž jde, pak s podporou i hmotnou.

Snad by někdo pokrčoval rameny v přičině obsazení profesorského místa toho, které vyžaduje rozhodně znalce nejen hlavních slovanckých jazyků, nýbrž i angličtiny, na jakou universita musí klásti nároky. V té věci však netřeba se oddávati starostem.

Můžeme přímo jmenovati muže, který by byl pro stolici tu jako stvořen. Je to pan Václav Jung, pokladník českoamerické sportovní v Cedar Rapidsích, který jsa mistrem slova českého a výborným znatelem angličtiny, ruštiny a polštiny, prokazal schopnosti své jadrným překladem Puškinova Eugenijs Oněgina, jtmž zabývána byla sbírka básnických spisů, jež vydává Česká Akademie, a nevyrovnatelným převodem velkolepé básně Byronovy, Dona Juana.

Nevíme ani v Čechách o nikom, kdo by se na místo to lépe hodil, nežli je pan Jung.

Klademe krajanům na srdce, aby octnouve se u kovadliny, kovali železo, dokud je žhavé.

Čechové a jejich zápas o samosprávu.

Nákladem Pokroku Západu vydána byla v brožůrce přednáška pod výše uvedeným názvem, kterou připravil p. Lev J. Palda pro literární klub Astorovy knihovny v New Yorku a upravil pak pro měsíčník Midland Monthly. Tento český překlad přednášky tvoří brožůrku 40 stránek obsahující vyobrazení Jana Husa, Jana Žižky, Jana Amosa Komenského a Josefa Jungmana. Cena pouze 10ct, třeba v kolkách. Dva sešity měsíčníku Midland Monthly, obsahující tutéž přednášku v angličtině, za 25ct.

Pokř Západu Omaha Neb.

Advertisement for Dr. J. H. McLEANA BALSAMU PRO JATRA A LEDVINY. Includes an illustration of a woman and text describing the medicine's benefits for liver and kidney ailments.

Advertisement for The Standard Gem Roller Organ. Features an illustration of the organ and text describing its features and availability.

Advertisement for H. REGENSBURG & SON, IMPORTÉRI, 449-451 S. State St. Chicago. Lists various liquors and their prices.

Advertisement for Summers Morrison & Co., REFERENCE: komissionáře, Metropolitan N.Y. Bank, Chicago. 174 SOUTH WATER STR., CHICAGO, ILLINOIS.

Advertisement for THE UNION LUMBER CO., Winona, Minn., prodává stavební dříví a zajišťuje je přímo farmerům.

Advertisement for Rukopisy Kralodvorský a Zelenohorský. Nejtarnší básnické památky české, vyšlé nákl. Pokř. Západu.

Advertisement for Rukopisy Kralodvorský. Zábaj a Slavoj [v původním znění staro-českém]. — Ctímř a Vlaslav. — Jaromř a Boleslav. — Beneš Heřmanův. — Jaroslav. — Liduše a Labor. — Zbihoň. — Jelen. — Kytice. — Opustěná. — Ráže. — Žehulice. — Skřivánek. — Jahody.

Advertisement for PŘEDPLÁCEJTE na "Hospodáře" do Čech. Jediny český rolnický časopis ve Spojených Státech. Předplatné pro Ameriku \$1.00 ročně. Do Čech \$1.50.